

ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภองาว จังหวัดลำปาง

An Analytical Study of the Concept in Reproducing Bodh Gaya
Stupa at Wat Jongk ham, Ngao District, Lampang Province

พลวัฒน์ รุ่งดีสุนทรวงษ์¹

อุเทน ลาพิงค์¹, พระครูสมุห์ธนโชติ จิรธมโม¹, โพน นามณี¹

Ponlawat Rungdeesoontrawong¹

Uten Laping¹, Phrakrusamu Thanachot Ciradhammo¹,

Phon Namanee¹

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา¹

Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus¹

Corresponding Author, E-mail: pollawat.rung@outlook.go.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวคิดการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภองาว จังหวัดลำปาง 2) เพื่อศึกษาวิธีการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภองาว จังหวัดลำปาง 3) เพื่อศึกษาคุณค่าและประโยชน์ในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภองาว จังหวัดลำปาง ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการเลือกโดยเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย เจ้าอาวาสวัดจองคำ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส 4 รูป ผู้ควบคุมการก่อสร้าง 1 รูป ผู้ติดต่อประสานงาน 1 คน วิศวกรผู้ควบคุมการก่อสร้าง 1 คน ช่างทำแบบลดลอย 1 คน หัวหน้าช่างก่อสร้าง 1 คน และ ผู้มาสักการะพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลอง 25 คน รวมทั้งหมด 35 รูป/คน เนื่องจากการวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพการวิเคราะห์ข้อมูลจึงใช้การวิเคราะห์พรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวคิดการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง เกิดจาก ความ

ประสงค์เพื่อสร้างถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 และอนุเคราะห์แก่พุทธศาสนิกชน 2) วิธีการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองนั้นฐานรากจะใช้แบบฐานแผ่และถอดรูปแบบจากพระมหาเจดีย์พุทธคยาองค์จริง 3) คุณค่าและประโยชน์ในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองนั้นมีประโยชน์ต่อพุทธศาสนิกชนคนไทย

คำสำคัญ: แนวคิด; การสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง; วัดจองคำ

Abstract

The objectives of this research were as follows 1) To study the concept of constructing in reproducing Bodh Gaya Stupa at Wat Jongkham, Ngao District, Lampang Province, 2) To study the method of reproducing Bodh Gaya Stupa at Wat Jongkham, Ngao District, Lampang Province, and 3) To study values and benefits in reproducing Bodh Gaya Stupa at Wat Jongkham, Ngao District, Lampang Province. The Specifically selected sample groups were the abbot of Wat Jongkham, Four assistant abbots, a construction supervisor, a construction co-ordinator, a construction engineer, a pattern maker, a construction worker chief and 25 devotees. Data was collected by dept interviews. Data analysis is based on descriptive analysis.

The results of research were found that:

The concept of constructing in reproducing Bodh Gaya Stupa is to dedicate to the Buddha, to dedicate to His Majesty King BhumibolAdulyadej and to support of Buddhists. The method of Reproducing Bodh Gaya Stupa is that the foundation is a broad base and the pattern is taken from the real Bodh Gaya Stupa. Values and benefits in Reproducing Bodh Gaya Stupa are useful to all Thai Buddhists.

Keywords: Concept; Reproducing Bodh Gaya Stupa; Wat Jongkham

บทนำ

การสร้างเจดีย์ หรือสถูปเจดีย์ในพระพุทธศาสนาเป็นพุทธประสงค์โดยตรงอีกทั้ง ประเพณีนิยมในการสร้างพระสถูปเจดีย์นั้นคงมีเฉพาะในพระพุทธศาสนาเท่านั้นและนิยม สร้างกันมาตั้งแต่สมัยที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่แม้แต่สมัยที่พระสารีบุตรผู้เป็นพระ อัครสาวกเบื้องขวานิพพาน ภายหลังจากการทำฌาปนกิจสรีระแล้ว พระพุทธองค์ได้รับสั่ง ให้พระจุนทเถระพร้อมคณะสร้างเจดีย์เพื่อบรรจุสารีริกธาตุไว้ที่ประตูพระเชตวัน เมืองสาวัตถี และอีกส่วนหนึ่งให้สร้างสถูปเจดีย์บรรจุไว้ที่นาลันทาบ้านเกิด

พระมหาเจดีย์พุทธคยาเป็นสังฆเวณีสถาน 1 ใน 4 ตำบล ที่พุทธศาสนิกชนรู้จัก กันโดยทั่วไป ทั้งนี้เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสถึงสถานที่ทั้ง 4 แห่งให้แก่ พระอานนท์ ดังปรากฏความในมหาปริณิพพานสูตร “พระมหาเจดีย์พุทธคยา” นับเป็นพระ ธาตุเจดีย์ที่เป็นสัญลักษณ์แห่งพระปัญญาเครื่องตรัสรู้ ทั้งนี้เพราะถูกสร้างขึ้นในสถานที่อัน เป็นที่ตรัสรู้บุตรสัมมาสัมโพธิญาณของเจ้าชายสิทธัตถะสำเร็จเป็นสมเด็จพระบรมศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้า จึงถือได้ว่าเป็นพุทธสังฆเวณีสถานที่สำคัญที่สุดและเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ของชาวทั่วโลก เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของพระพุทธศาสนา สถานที่แห่งนี้เป็นศูนย์รวมแห่งจุด มุ่งหมายในการจาริกแสวงบุญของชาวพุทธผู้มีศรัทธาทั่วโลก

มาถึงกาลปัจจุบัน พระเทพปริยัติมงคล (หลวงปู่โสภาส โสภาส) ที่ปรึกษาเจ้า คณะจังหวัดลำปาง เจ้าอาวาส เจ้าสำนักศาสนศึกษาวัดจองคำ พระอารามหลวง ได้มีความ มุ่งหมายที่จะสร้างพระพุทธรูปเจดีย์พุทธคยาขึ้น ด้วยประสงค์ที่จะทดแทนบุญคุณแผ่นดินไทย บุญคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรม ราชินินาถ และเพื่อเป็นการประกาศว่าพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นด้านปริยัติ หรือปฏิบัติ ยังคงเจริญรุ่งเรืองสืบมา รวมทั้งพุทธศาสนิกชนทั่วทุกสารทิศก็จะได้มีโอกาสมา สักการบูชาพระมหาเจดีย์ สถานที่ที่พระพุทธองค์ตรัสรู้พระสัพพัญญุตญาณ รำลึกถึงองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและหลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อย กว่าที่จะต้องเดินทางไปถึงประเทศอินเดีย

การก่อสร้างใช้เวลาทั้งสิ้น 2 ปี 11 เดือน 27 วัน นับเป็นความอัศจรรย์อย่างหนึ่ง ที่ใช้เวลาในการก่อสร้างเสร็จอย่างรวดเร็วและความอัศจรรย์นั้นจะมีไม่ได้หากขาดความ สามัคคีร่วมมือความเมตตาจากพระมหาเถระ อุบาสกอุบาสิกา และสาธุชนทั้งหลายผู้มีจิต ศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้าทำให้การก่อสร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาสำเร็จลุล่วง ไปด้วยดีทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจค้นคว้าในการก่อสร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองวัดจอง

คำ จากเรื่องดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาแนวคิดการก่อสร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองเพื่อเป็นประโยชน์ในการก่อสร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองในสถานที่อื่นๆต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวคิดการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาวิธีการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง
3. เพื่อศึกษาคุณค่าและประโยชน์ในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส ผู้ควบคุมดูแลการก่อสร้าง ผู้ที่มาสักการะเจดีย์พุทธคยาจำลองวัดจองคำอำเภอหาง จังหวัดลำปาง ซึ่งมีรายละเอียดของการวิธิตำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายที่ศึกษา ได้แก่ เจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส ผู้ควบคุมดูแลการก่อสร้าง พระผู้ดูแลเจดีย์ผู้ที่มาสักการะเจดีย์พุทธคยา จำลองวัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง

ประชากรตัวอย่างที่ทำการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย เจ้าอาวาสวัดจองคำ พร้อมด้วย ผู้ช่วยเจ้าอาวาส 4 รูป ผู้ควบคุมการก่อสร้าง 1 รูป ผู้ติดต่อประสานงาน 1 คน วิศวกรผู้ควบคุมการก่อสร้าง 1 คน ช่างทำแบบลวดลาย 1 คน หัวหน้าช่างก่อสร้าง 1 คนและ ผู้มาสักการะพระมหาเจดีย์พุทธคยา จำลอง 25 คนโดยการเลือกเฉพาะเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือแบบสัมภาษณ์โดยคณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์การวิจัย ขอบเขตการวิจัยและการนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์

2) ร่างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ครอบคลุมและสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการวิจัยจำนวน 3 ท่าน คือ

(1) พระครูสมุห์ธนโชติ จิระมโม (เชื้อนเพชร) อาจารย์ประจำหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

(2) ผศ. ดร. โผน นามณี อาจารย์ประจำหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

(3) ดร. ทรงศักดิ์ พรหมดี อาจารย์ประจำหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

3. นำร่างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะไปแก้ไขให้ถูกต้องตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ แล้วนำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ที่ตามที่ได้ผู้เชี่ยวชาญแนะนำและแก้ไขแล้วในการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนพิจารณาถึงความเหมาะสมทั่วไปของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ โดยให้ครอบคลุมถึงรายละเอียดของเนื้อหา เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

4. นำไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับเจ้าอาวาสวัดจองคำ พร้อมด้วย ผู้ช่วยเจ้าอาวาสผู้ควบคุมการก่อสร้างผู้ติดต่อประสานงานวิศวกรผู้ควบคุมการก่อสร้างช่างทำแบบลวดลายหัวหน้าช่างก่อสร้างและผู้มาสักการะ พระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองโดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 - 30 ตุลาคม 2560

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิเป็นการเก็บข้อมูลโดยจากกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเจดีย์พุทธคยา คือ เจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส ผู้ควบคุมการก่อสร้าง ผู้ติดต่อประสานงานวิศวกรผู้ควบคุมการก่อสร้างช่างทำแบบลวดลายหัวหน้าช่างก่อสร้างผู้มาสักการะเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภองาว จังหวัดลำปาง โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกซึ่งคณะผู้วิจัยได้วางแผนปฏิบัติไว้ดังนี้

1. ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแนบเอกสารที่เป็นเครื่องมือสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างไปยังกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวเพื่อให้เตรียมตัวและกำหนดเวลาในการให้สัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมเตรียมอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ เช่น เทปบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก

3. เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้ว ทำการถอดเทปบันทึกเสียง แล้วนำมาวิเคราะห์ ประมวลผล ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดในการวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ในกรณีที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยได้เก็บเพิ่มเติมในภายหลังจากศึกษากลุ่มเป้าหมาย

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการศึกษาเอกสาร ตำรางานวิจัย รายงานการวิจัย หนังสือวิชาการ บทความวิชาการ ระเบียบ สิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมทั้งการค้นคว้าจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์

2) การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายคือเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส ผู้ควบคุมการก่อสร้าง ผู้ติดต่อประสานงานวิศวกรผู้ควบคุมการก่อสร้างช่างทำแบบลงลายหัวหน้าช่างก่อสร้าง ผู้ที่มาสักการะเจดีย์พุทธคยาจำลองวัดจองคำ อำเภอเงาะ จังหวัดลำปาง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ในแง่ต่างๆ ตามความเป็นจริงซึ่งเป็นการวิเคราะห์ออกมาในรูปเชิงพรรณนา และได้จัดหมวดหมู่ในประเด็นตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แนวคิดการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง

ตอนที่ 2 วิธีการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง

ตอนที่ 3 คุณค่าและประโยชน์ในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย เรื่อง ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองวัดจองคำ อำเภอเงาะ จังหวัดลำปาง วิจัยแยกตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. แนวคิดการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอเงาะ จังหวัดลำปาง แยกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

1) แนวคิดในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองพบว่าการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอเงาะ จังหวัดลำปาง สร้างถวายเป็นพุทธานุชา ธรรมบูชา สังฆบูชาสร้างถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ และอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกให้แก่พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย จักได้สักการบูชาพระมหาโพธิเจดีย์พุทธคยา โดยทั่วกัน ทั้งนี้เพราะพระเจดีย์พุทธคยา ที่ประเทศ

อินเดียนั้น หากผู้ใดประสงค์จะเดินทางไปมัสการหรือสักการบูชา ก็จำต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางพอสมควร ซึ่งอาจจะเป็นการลำบากแก่ชาวบ้านทั่วไปที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดีนัก แต่เมื่อมีพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองได้สร้างขึ้นในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ วัดจองค์ พระอารามหลวงแห่งนี้แล้ว ทุกคนย่อมสามารถที่จะมากราบสักการบูชาได้อย่างสะดวก เป็นการอนุเคราะห์ต่อบุญให้แก่ศิษยานุศิษย์ทั้งหลาย ที่ได้ถวายปัจจัยแก่หลวงปู่ เมื่อครั้งได้รับอาราธนาไปปฏิบัติศาสนกิจในที่ต่าง ๆ วัดจองค์ มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมบาลี และเป็นที่รู้จักกันในระดับต้นๆ ของประเทศในเรื่องของการผลิตพระมหาเปรียญมาโดยตลอด ซึ่งการสร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลอง สืบให้รู้ว่า วัดจองค์แห่งนี้ เป็นแหล่งความรู้ทางพระพุทธศาสนาแห่งหนึ่ง สร้างเป็นอนุสรณ์สถานแห่งการที่เจ้าชายสิทธัตถะพระมหาบุรุษที่ได้ตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ เป็นสมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า อันเป็นจุดเริ่มต้นแห่งพระพุทธศาสนาเป็นการสร้างบุญนียัตถุอันสำคัญอย่างหนึ่งในสังเวชนียสถาน 4 ตำบล ที่พุทธศาสนิกชนควรกราบไหว้สักการบูชาในทางพระพุทธศาสนา ไวบนผืนแผ่นดินไทยรวมไปถึงเป็นการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนาให้สืบทอดเป็นมรดกแก่ศาสนทายาทต่อไป

2) เหตุผลในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง พบว่าปี พ.ศ. 2554 โดยลูกศิษย์พระเทพปริยัติมณฑล จากกรุงเทพมหานคร ประเทศมาเลเซีย มีความศรัทธาประสงค์จะสร้างเสนาสนวัตถุให้แก่วัดจองค์ จึงแจ้งความประสงค์ หลวงปู่มองว่าเสนาสนวัตถุภายในวัดมีมากอยู่แล้ว หลวงปู่จึงสร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองขึ้นมา ซึ่งการมีพระมหาเจดีย์ประดิษฐานอยู่ที่วัดจองค์แห่งนี้เป็นนิมิตหมายให้ทราบว่าพระพุทธศาสนาได้ตั้งมั่นแล้ว ณ วัดจองค์พระอารามหลวงแห่งนี้และจะยังคงรุ่งเรืองตลอดไปทำให้พระภิกษุสามเณรในวัดมีโอกาสดำเนินการบูชาพระมหาเจดีย์พุทธคยาได้ทุกละเวลารวมถึงพุทธศาสนิกชนในประเทศไทยที่ไม่มีโอกาสเดินทางไปถึงประเทศอินเดียซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางพอสมควรนอกจากนี้ยังจะได้รับรู้ถึงบรรยากาศการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีของพระภิกษุสามเณรภายในวัดด้วย อีกประการหนึ่งพระมหาเจดีย์พุทธคยาเป็นสถานที่ที่เจ้าชายสิทธัตถะได้บำเพ็ญบารมีจนบรรลุพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณสัพพัญญุตญาณเป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอันเป็นจุดเริ่มต้นแห่งพระพุทธศาสนา

3) ความแตกต่างการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองในสถานที่แห่งอื่นๆ พบว่าการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองค์ อำเภองาว จังหวัดลำปาง มีขนาดใกล้เคียงพระมหาเจดีย์พุทธคยาที่รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย มากที่สุด ซึ่งเจดีย์พุทธคยาจำลอง ณ วัดจองค์ อำเภองาว จังหวัดลำปาง มีขนาดด้านกว้าง 26 เมตร ด้านยาว 29 เมตร สูงจากพื้นดิน

53 เมตร มีสถานที่ที่สร้างมีความสวยงามความโดดเด่น เหมาะแก่การสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง เป็นเจดีย์พุทธคยาจำลองที่เหมือนมากกว่าการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองที่อื่นๆ ทั้งความสวยงาม และที่สำคัญยิ่งใหญ่มากกว่าการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง ที่อื่นๆ

2. วิธีการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอเงาะ จังหวัดลำปาง
แยกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

1) ขั้นตอนการดำเนินการก่อสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองพบว่าวิธีการดำเนินการก่อสร้างเจดีย์ พุทธคยาจำลอง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน และมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอน 1 เดินทางไปลอกถอดแบบจากพระมหาเจดีย์พุทธคยาวิสุทธิวิหาร ประเทศอินเดียกลับมาวางแผนงานและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเครื่องจักรรวมไปถึงอุปกรณ์การก่อสร้าง เพื่อดำเนินงานก่อสร้าง ในขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบสภาพดินและดำเนินการขุดดินตามขนาดรูปแบบฐานของพระเจดีย์โดยใช้ฐานรากแผ่ ขุดลึก 4 เมตร ทำตะแกรงเทคอนกรีตหนา 60 ซม. เทเสาขึ้นมาเสมอกับหน้าดินและถมดินได้ระดับกับหน้าดิน

ขั้นตอน 2 ดำเนินการประสานงานจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเครื่องจักรรวมไปถึงอุปกรณ์การก่อสร้าง เพื่อดำเนินงานก่อสร้าง ในขั้นตอนที่ 2 วาดแบบออกมา ปั้นและทำพิมพ์ วางแบบและควบคุมการดำเนินการในการดำเนินการเทคอนกรีตพร้อมตรวจสอบขั้นตอนการเทคอนกรีต วางแบบและควบคุมการดำเนินการในการดำเนินการเทพื้นคอนกรีตพร้อมตรวจสอบขั้นตอนการเทพื้นคอนกรีต วางแบบและควบคุมการดำเนินการในการดำเนินการ เทเสาคอนกรีต เทผนังคอนกรีต พร้อมตรวจสอบขั้นตอนการเทเสาคอนกรีต เทผนังคอนกรีตแต่ละชั้น

ขั้นตอน 3 ดำเนินการประสานงานจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเครื่องจักรรวมไปถึงอุปกรณ์การก่อสร้าง เพื่อดำเนินงานก่อสร้าง ในขั้นตอนที่ 3 วางแบบติดแบบลวดลายปูนปั้น ติดลวดลายปูนปั้นตามแบบที่ได้ถอดมาจากพระมหาเจดีย์พุทธคยาวิสุทธิวิหาร ประเทศอินเดีย ควบคุมการดำเนินการติดแบบลวดลายปูนปั้นโดยรองพระเจดีย์ตรวจสอบการติดแบบลวดลายปูนปั้นตามรูปแบบที่ถอดแบบมาจากพระมหาเจดีย์พุทธคยาวิสุทธิวิหารในประเทศอินเดีย

ขั้นตอน 4 ดำเนินการประสานงานจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเครื่องจักรรวมไปถึงอุปกรณ์การก่อสร้าง เพื่อดำเนินงานก่อสร้าง ในขั้นตอนที่ 4 วางแบบตกแต่งภายในและควบคุมการดำเนินการตกแต่งภายในพระเจดีย์ตรวจสอบการตกแต่งภายในโดยการประยุกต์ตามรูปแบบองค์พระเจดีย์ให้ดูสวยงามวางแบบเก็บรายละเอียดลวดลายปูนปั้นควบคุมการดำเนินการเก็บรายละเอียดลวดลายปูนปั้นและตรวจสอบให้ตรงตามแบบที่ได้ถอดมาจาก

พระมหาเจดีย์พุทธคยาารัฐพิหารประเทศอินเดีย

2) รูปแบบสถาปัตยกรรมในการก่อสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง พบว่ารูปแบบการก่อสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง เป็นสถาปัตยกรรมที่ได้ถอดรูปแบบจากพระมหาเจดีย์ พุทธคยาในรัฐพิหารประเทศอินเดียทุกประการ ดังนั้นรูปแบบการก่อสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง องค์นี้ เป็นสถาปัตยกรรมที่ถอดแบบมาจากพระมหาเจดีย์พุทธคยาในรัฐพิหารประเทศอินเดียซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมปาละ

3) ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองพบว่าในการก่อสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง เริ่มตั้งแต่การดำเนินการก่อสร้างใช้ระยะเวลาดำเนินการก่อสร้าง 2 ปี 11 เดือน 27 วัน จนเสร็จสิ้นการดำเนินการก่อสร้าง และมีการใช้เงินในการก่อสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง ณ. วัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง จนเสร็จสิ้นการก่อสร้างเป็นจำนวนเงินประมาณ 1 ร้อยล้านบาท

3 คุณค่าและประโยชน์ในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง แยกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

1) คุณค่าและประโยชน์ในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง ต่อพุทธศาสนิกชน พบว่าการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง มีคุณค่าทางด้านจิตใจต่อพุทธศาสนิกชนที่มาสักการบูชาเป็นอย่างมาก กล่าวได้ว่าเป็นศูนย์รวมจิตใจชาวพุทธอีกแห่งหนึ่งที่สำคัญพระพุทธรูปศาสนา เปิดโอกาสให้กับผู้ที่ไม่สามารถเดินทางไปยัง พระมหาเจดีย์พุทธคยาในรัฐพิหารประเทศอินเดีย ได้มาสักการบูชาเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำแห่งนี้ ซึ่งที่สำคัญเจดีย์พุทธคยาจำลองแห่งนี้ถอดรูปแบบจากพระมหาเจดีย์พุทธคยาารัฐพิหารมาอย่างละเอียด จนทำให้ผู้ที่มาสักการะยังเจดีย์แห่งนี้เกิดความศรัทธาเป็นอย่างมาก การสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองวัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง แห่งนี้ยังมีประโยชน์ต่อพุทธศาสนิกชนคนไทยที่มีข้อจำกัดเรื่องการเงิน ข้อจำกัดเรื่องเวลา ข้อจำกัดเรื่องสุขภาพ และข้อจำกัดเรื่องระยะทาง ในการเดินทางไปยังสถานที่จริง ก็สามารถมาสักการะยังบูชามหาเจดีย์พุทธคยาจำลองที่วัดจองคำได้ ประหยัดทั้งต้นทุนประหยัดทั้งค่าใช้จ่ายประหยัดทั้งเวลาและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่มีความประสงค์จะเดินทางไปสักการบูชาอีกประการหนึ่ง

2) คุณค่าและประโยชน์ในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง ต่อพระภิกษุสามเณร วัดจองคำ พบว่าการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภอหาง จังหวัดลำปาง นั้นเป็นเกียรติ เป็นความภาคภูมิใจของ พระภิกษุ/สามเณร ภายในวัดจองคำ ที่มีพุทธสถานเปรียบเสมือนจุดริเริ่มความเป็นมาทางพระพุทธศาสนาเป็นสถานที่ตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและเป็นสัญลักษณ์ให้ พระภิกษุ/สามเณร ภายในวัดได้ระลึกถึง

การตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประการหนึ่งส่วนประโยชน์อีกประการหนึ่งได้ประหยัดค่าใช้จ่ายและระยะทางในการที่จะต้องเดินทางเดินทางไปถึงรัฐพิหารประเทศอินเดียเพื่อไปสักการบูชายังองค์พระมหาเจดีย์พุทธคยา แต่ได้จำลองพระมหาเจดีย์พุทธคยาไว้ภายในวัดจึงเป็นการสะดวกในการไปกราบไหว้บูชา ซึ่งพุทธศาสนิกชนที่มากกราบไหว้สักการบูชายังองค์พระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองมีความศรัทธาเกิดความประสงค์ในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาภายในวัดจองคำ เช่น ถวายปัจจัยพระภิกษุสามเณรภายในวัดจองคำ ถวายสมทบทุนการศึกษาให้กับพระภิกษุสามเณรภายในวัดเพื่อใช้ในการเล่าเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีที่ทางวัดเปิดเป็นโรงเรียนสอนอยู่บ้าง และถวายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อใช้บำรุงศาสนสถานต่างๆในวัดบ้าง ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อพระภิกษุสามเณรภายในวัด และสุดท้ายการสร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองนี้แสดงถึงศรัทธาของเจ้าอาวาสและพระภิกษุสามเณรที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจนสร้างศาสนสถานที่เป็นที่เคารพกราบไหว้ของพุทธศาสนิกชนไว้สืบทอดพระพุทธศาสนาต่อไป

3) คุณค่าและประโยชน์ในการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง ต่อคนอำเภองาว พบว่าการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำ อำเภองาว ทำให้ชาวอำเภองาวมีโอกาสสักการบูชาพระมหาเจดีย์พุทธคยา โดยที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเดินทางไปถึงประเทศอินเดีย อีกประการคือ การที่สร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองไว้ในอำเภอนี้ ทำให้ผู้คนหลั่งไหลทั้งเข้ามาเที่ยวชม และมาสักการบูชา ทำให้คนที่ไม่เคยมาอำเภองาวมาก่อนเลยรู้จักอำเภองาวโดยผ่านทางสื่อต่างๆที่โฆษณาสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ คือพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองที่ถอดแบบมาจากประเทศอินเดีย จึงทำให้ผู้คนสนใจที่จะเข้ามาที่อำเภองาวเพื่อจะมาสักการะและเยี่ยมชมความงดงามของพุทธสถานที่เกิดขึ้นใหม่ในอำเภองาว และประการสุดท้ายคือความภาคภูมิใจของคนในอำเภองาวที่มีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ให้คนมากราบไหว้บูชาและจำลองถอดแบบจากพุทธสถานที่พุทธศาสนิกชนต้องไปแสวงบุญเมื่อมีโอกาส ฉะนั้นพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองนี้เป็นศาสนสถานที่ล้ำค่าทางพระพุทธศาสนาของชาวอำเภองาว จังหวัดลำปาง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าแนวคิดการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2554 ลูกศิษย์พระเทพปริยัติมงคล จากกรุงเทพมหานคร ประเทศมาเลเซีย มีความศรัทธาประสงค์จะสร้างเสนาสนวัตถุให้แก่วัดจองคำจึงแจ้งความประสงค์ต่อพระเทพปริยัติมงคล เจ้าอาวาสวัดจองคำ ซึ่งพระเทพปริยัติมงคลมองว่าเสนาสนวัตถุภายในวัดมีมากอยู่แล้ว

ท่านจึงสร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองขึ้นมาเป็นการสร้างถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชาสร้างถวายเป็นพระราชกุศลแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ และอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกให้แก่พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ที่มีความประสงค์จะเดินทางไปนมัสการหรือสักการบูชา พระมหาเจดีย์พุทธคยา ที่ประเทศอินเดียนั้น จำต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางพอสมควร ซึ่งอาจจะเป็นการลำบากแก่ชาวบ้านทั่วไปที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดีนัก แต่เมื่อมีพระมหาเจดีย์พุทธคยาได้สร้างขึ้น ในประเทศไทย ชาวบ้านทั่วไปสามารถมาสักการะได้

สอดคล้องกับการสร้างเจดีย์พุทธคยา จำลองวัดถ้ำพวง จังหวัดสกลนคร ซึ่งเกิดขึ้นจากแรงศรัทธาของพระอาจารย์วัน อุตตโม พระวิปัสสนากรรมฐานสายพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต เป็นผู้ริเริ่ม โดยใช้เวลาก่อสร้างทั้งหมด 2 ปีเศษ เริ่มก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยย่อส่วนลงครึ่งหนึ่งของพระเจดีย์องค์จริงที่ประเทศอินเดีย ชั้นล่างเป็นห้องโถงใหญ่ ประดิษฐานพระประธาน 5 องค์ มีเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติเกี่ยวกับการที่พระองค์อธิษฐานลอยถาด แล้วจึงไปนั่งตั้งจิตสัจจาธิษฐานที่โคนต้นพระศรีมหาโพธิ์ก่อนตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ชั้นบนมีพระประธานองค์ใหญ่ปางยืน สูง 3 เมตร บริเวณด้านนอกของเจดีย์มีพระพุทธรูปองค์เล็กใหญ่เรียงรายตามผนังจนถึงโคนยอด 200 กว่าองค์ บริเวณพื้นที่รอบเจดีย์ปลูกต้นพระศรีมหาโพธิ์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งการตรัสรู้ขององค์สัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งนับว่าเป็นสถานที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสกราบไหว้แทน และท่านยังตั้งใจให้สถานที่แห่งนี้เป็นพุทธอุทยานที่มีความหมายบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองทางพุทธศาสนาในอนาคต (ทพท.ข่าวประชาสัมพันธ์, 6: 2557 ออนไลน์) เป็นไปตามการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง กาญจนบุรีซึ่งริเริ่มโดยหลวงพ่อดุตตมะ เมื่อปี พ.ศ. 2521 ด้วยความตั้งใจของหลวงพ่อกที่จะจำลองจากเจดีย์พุทธคยา ซึ่งเป็นสถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ในประเทศอินเดีย มาไว้เป็นศูนย์กลางสำหรับชาวพุทธที่อยู่รวมกันได้โดยไม่แยกเชื้อชาติภายในองค์เจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ จึงเป็นเจดีย์ที่มีผู้คนมาสักการะ บูชาองค์เจดีย์ที่เสมือนเป็นสัญลักษณ์ทางพุทธศาสนา เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต เจดีย์พุทธคยายังเป็นศูนย์กลางในการประกอบพิธีในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและงานเทศกาลเช่น งานวันสงกรานต์ เจดีย์พุทธคยามีขนาดเล็กกว่าเจดีย์พุทธคยาองค์จริงที่อินเดีย มีลักษณะฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้างยาว 42 เมตร สูง 59 เมตร ทางเข้าไปยังเจดีย์ มีรูปปั้นสิงห์ คุ้ยใหญ่ เป็นศิลปะมอญ ที่เชื่อว่าจะคอยปกป้องเจดีย์อยู่สองข้างบันไดทางเข้า สมคิด จิระทัศนกุลกล่าวถึงเรื่องเจดีย์ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับสิ่งคู่ของประเทศพม่า ถัดไปด้านในบริเวณรอบองค์เจดีย์ทำเป็นลักษณะเหมือนระเบียงคด สามารถเดินได้โดยรอบ ทางเดินมีหลังคาคลุม และรอบๆ

องค์เจดีย์ประดิษฐานพระพุทธรูป และเทวดาประจำวันเกิด พื้นผิวองค์เจดีย์มีลักษณะเป็น เหลี่ยมแก้วแห่งเป็นช่องโพรงคล้ายลายเรขาคณิต ภายในช่องโพรงมีพระพุทธรูปองค์เล็กๆ ในพุทธลักษณะต่างๆ วางอยู่บนยอดพระเจดีย์ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ที่หลวงพ่อดุตตะมอญเชิญมาจากประเทศศรีลังกา เป็นกระดูกนิ้วหัวแม่มือชาวสีขาวอมเหลืองใสขนาดเท่าเม็ดข้าวสารจำนวน 2 องค์ บรรจุในหีบ 3 ชั้น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงเสด็จพระราชดำเนินเพื่อประกอบพิธีอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุขึ้นบรรจุและประดิษฐานฉัตรทองคำแท่นหนัก 400 บาทขึ้นบนยอดเจดีย์

จากผลการวิจัยพบว่าวิธีการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองการก่อสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองนั้นโครงสร้างฐานรากจะใช้แบบฐานแผ่โดยไม่ตอกเสาเข็มเป็นสถาปัตยกรรมที่ได้ถอดรูปแบบจากพระมหาเจดีย์พุทธคยาในรัฐพิหารประเทศอินเดียทุกประการ ดังนั้นรูปแบบการก่อสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลององค์นี้ เป็นสถาปัตยกรรมที่ถอดแบบมาจากพระมหาเจดีย์พุทธคยาในรัฐพิหารประเทศอินเดียซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมปาละและมีวิธีการดำเนินการก่อสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เดินทางไปลอกแบบจากพระมหาเจดีย์พุทธคยารัฐพิหารประเทศอินเดียดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเครื่องจักรรวมไปถึงอุปกรณ์การก่อสร้าง เพื่อดำเนินงานก่อสร้าง ในขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบสภาพดินและดำเนินการขุดดินตามขนาดรูปแบบฐานของพระเจดีย์โดยใช้ฐานรากแผ่ ขุดลึก 4 เมตร ทำตะแกรงเทคอนกรีตหนา 60 ซม. เทเสาขึ้นมาเสมอกับหน้าดินและถมดินให้ได้ระดับกับหน้าดิน

ขั้นตอนที่ 2 ประสานงานจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเครื่องจักรรวมไปถึงอุปกรณ์การก่อสร้าง เพื่อดำเนินงานก่อสร้าง ในขั้นตอนที่ 2 วาดแบบออกมา ปั้นและทำพิมพ์ วางแบบและควบคุมการดำเนินการในการดำเนินการเทคอนกรีตพร้อมตรวจสอบขั้นตอนการเทคอนกรีต วางแบบและควบคุมการดำเนินการในการดำเนินการเทพื้นคอนกรีตพร้อมตรวจสอบขั้นตอนการเทพื้นคอนกรีต วางแบบและควบคุมการดำเนินการในการดำเนินการเทเสาคอนกรีต เทผนังคอนกรีต พร้อมตรวจสอบขั้นตอนการเทเสาคอนกรีต เทผนังคอนกรีต แต่ละชั้น

ขั้นตอนที่ 3 ประสานงานจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเครื่องจักรรวมไปถึงอุปกรณ์การก่อสร้าง เพื่อดำเนินงานก่อสร้าง ในขั้นตอนที่ 3 วางแบบติดแบบลวดลายปูนปั้น ติดลวดลายปูนปั้นตามแบบที่ได้ถอดมาจากพระมหาเจดีย์พุทธคยา รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย ควบคุมการดำเนินการติดแบบลวดลายปูนปั้นโดยรองพระเจดีย์ตรวจสอบการติดแบบลวดลายปูนปั้นตามรูปแบบที่ถอดแบบมาจากพระมหาเจดีย์พุทธคยา รัฐพิหาร ในประเทศอินเดีย

ขั้นตอนที่ 4 ประสานงานจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเครื่องจักรรวมไปถึงอุปกรณ์การก่อสร้าง เพื่อดำเนินงานก่อสร้าง ในขั้นตอนที่ 4 วางแบบตกแต่งภายในและควบคุมการดำเนินการตกแต่งภายในพระเจดีย์ตรวจสอบการตกแต่งภายในโดยการประยุกต์ตามรูปแบบองค์พระเจดีย์ให้ดูสวยงามวางแบบเก็บรายละเอียดลวดลายปูนปั้นควบคุมการดำเนินการเก็บรายละเอียดลวดลายปูนปั้นและตรวจสอบให้ตรงตามแบบที่ได้ถอดมาจากพระมหาเจดีย์พุทธคยา รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดการก่อสร้างเป็นการบริหารของผู้รับเหมาสอดคล้องกับแนวคิด พนม ภัยหน่าย (พนม ภัยหน่าย, 2542: 29 - 30) การจัดการก่อสร้างเป็นการบริหารของผู้รับเหมา โดยมีรายละเอียดของการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. Planning การวางแผนที่ให้ทีมงานก่อสร้างโดย BACHART, CHAIN OF BARCHAERT, C.P.M. NETWORK เป็นต้น
2. Organizing การจัดองค์การบริหารก่อสร้างจะอย่างไรให้เหมาะสมกับงาน
3. Scheduling ตารางกำหนดเวลาการทำงาน ในแต่ละกิจกรรม
4. Budgeting การกำหนดงบประมาณการบริหารงบประมาณ ต้องทราบงบประมาณต่าง ๆ เช่น ภาษี ค่าแรง วัสดุ เป็นต้น
5. Reporting การรายงาน รายงานความก้าวหน้าของงานว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ตลอดจนการควบคุมการเบิกจ่ายวัสดุต่าง ๆ และอุปสรรคในการทำงานเป็นสัปดาห์ เดือน และปี
6. Accounting การทำบัญชี เป็นการแสดงรายจ่ายเพื่อให้ทราบสถานะทางการเงิน
7. Documentation การทำเอกสารให้มีประสิทธิภาพแยกหมวดโดยเก็บให้ดีและง่ายต่อการค้นหา ตลอดจนถึงติดตามเอกสารและส่งไปยังหน่วยงานต่าง ๆ
8. Coordinating การประสาน สามารถทำอย่างราบรื่นลดปัญหาต่าง ๆ
9. Controlling การควบคุมงานก่อสร้างต้องมีวิธีการกำกับให้ทันต่อเวลาเพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทันที่
10. Decision marketing การตัดสินใจนั้นต้องมีเหตุผลอยู่ในใจความเป็นธรรม หลักวิชาการและตัดสินใจทันที่

3. จากผลการวิจัยพบว่าคุณค่าและประโยชน์การสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง มีคุณค่าทางด้านจิตใจต่อพุทธศาสนิกชนที่มาสักการบูชาเป็นอย่างมาก กล่าวได้ว่าเป็นศูนย์รวมจิตใจชาวพุทธอีกแห่งหนึ่งที่สำคัญของพระพุทธศาสนา เปิดโอกาสให้กับผู้ที่ไม่สามารถเดินทางไปยัง พระมหาเจดีย์พุทธคยาในรัฐพิหารประเทศอินเดีย ได้มาสักการบูชา

เจดีย์พุทธคยาจำลอง วัดจองคำแห่งนี้ ที่สำคัญเจดีย์พุทธคยาจำลองแห่งนี้ถอดรูปแบบจากพระมหาเจดีย์พุทธคยารัฐพิหารมาอย่างละเอียด จนทำให้ผู้ที่มาสักการะยังเจดีย์แห่งนี้เกิดความศรัทธาเป็นอย่างมาก การสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองวัดจองคำ อำเภองาว จังหวัดลำปาง แห่งนี้ยังมีประโยชน์ต่อพุทธศาสนิกชนคนไทยที่มีข้อจำกัดเรื่องการเงิน ข้อจำกัดเรื่องเวลา ข้อจำกัดเรื่องสุขภาพ และข้อจำกัดเรื่องระยะทาง ในการเดินทางไปยังสถานที่จริง ก็สามารถมาสักการบูชาพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองที่วัดจองคำได้ ประหยัดทั้งต้นทุนค่าใช้จ่ายประหยัดทั้งเวลาและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่มีความประสงค์จะเดินทางมาสักการบูชาอีกประการหนึ่ง

สรุป

แนวคิดการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง เกิดจากการสร้างถวายเป็นพุทธบูชา และสร้างถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 รวมไปถึงอนุเคราะห์แก่พุทธศาสนิกชนชาวไทยที่ไม่สะดวกในการเดินทางไปถึงประเทศอินเดีย ส่วนวิธีการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองนั้นฐานรากจะใช้แบบฐานแผ่และถอดรูปแบบจากพระมหาเจดีย์พุทธคยาองค์จริง ซึ่งมีคุณค่าทางด้านจิตใจต่อพุทธศาสนิกชนเสมือนพระมหาเจดีย์พุทธคยาประดิษฐานอยู่ในประเทศไทยและเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนรวมไปถึงพุทธศาสนิกชนคนไทย

ซึ่งการสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลองเป็นเกียรติ เป็นความภาคภูมิใจของ พระภิกษุ/สามเณร ภายในวัดจองคำ ที่มีพุทธสถานเปรียบเสมือนจุดริเริ่มความเป็นมาทางพระพุทธศาสนาเป็นสถานที่ตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเป็นสัญลักษณ์ให้ พระภิกษุ/สามเณร ภายในวัดได้ระลึกถึงการตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประการหนึ่งพุทธศาสนิกชนที่มากราบไหว้สักการะบูชายังองค์พระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองมีความศรัทธาเกิดความประสงค์ในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาภายในวัดจองคำ เช่น ถวายปัจจัย พระภิกษุสามเณรภายในวัดจองคำ ถวายสมทบทุนการศึกษาให้กับพระภิกษุสามเณรภายในวัดเพื่อใช้ในการเล่าเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมบาลีที่ทางวัดเปิดเป็นโรงเรียนสอน และถวายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อใช้บำรุงศาสนสถานต่างๆ ในวัดซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อพระภิกษุสามเณรภายในวัด และสุดท้ายการสร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองนี้ แสดงให้เห็นศักยภาพของเจ้าอาวาสและพระภิกษุสามเณรที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสร้างศาสนสถานที่เป็นที่เคารพกราบไหว้ของพุทธศาสนิกชนไว้สืบทอดพระพุทธศาสนาต่อไป

การสร้างเจดีย์พุทธคยาจำลอง ทำให้ชาวอำเภองาวได้โอกาสสักการบูชาพระ

มหาเจดีย์พุทธคยา โดยที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเดินทางไปถึงประเทศอินเดีย อีกประการคือการที่สร้างพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองไว้ในอำเภอนี้ ทำให้ผู้คนหลังไหลทั้งเข้ามาเที่ยวชม และมาสักการบูชา ทำให้คนที่ไม่เคยมาอำเภองาวมาก่อนเลยรู้จักอำเภองาวโดยผ่านทางสื่อต่างที่โปรโมทสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ คือพระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองที่ถอดแบบมาจากประเทศอินเดีย จึงทำให้ผู้คนสนใจที่จะเข้ามาที่อำเภองาวเพื่อจะมาสักการะและเยี่ยมชมความงดงามของพุทธสถานที่เกิดขึ้นใหม่ในอำเภองาว และประการสุดท้ายคือความภาคภูมิใจของคนในอำเภองาวที่มีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ให้คนมากราบไหว้บูชาและจำลองถอดแบบจากพุทธสถานที่พุทธศาสนิกชนต้องไปแสวงบุญเมื่อมีโอกาส พระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองนี้เป็นศาสนสถานที่ล้ำค่าทางพระพุทธศาสนาของชาวอำเภองาวที่เป็นเช่นนี้เพราะวิสัยทัศน์และเมตตาธรรมของพระเทพปริยัติมงคล (เจ้าอาวาสวัดจองคำ พระอารามหลวง) ที่ท่านเปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่มีโอกาสไปกราบไหว้สักการบูชาพระมหาเจดีย์พุทธคยาองค์จริงในรัฐพิหารประเทศอินเดีย ได้มีโอกาสกราบไหว้พระมหาเจดีย์พุทธคยาจำลองได้ที่วัดจองคำ อำเภองาว จังหวัดลำปาง เพื่อระลึกถึงการตรัสรู้ขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะพระมหาเจดีย์พุทธคยา สร้างขึ้นเป็นสัญลักษณ์การตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิบูลย์ ลี้มพานิชย์ (พิบูลย์ ลี้มพานิชย์, 2549: 20) ได้วิจัยเรื่อง อิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อการสร้างเจดีย์ในสมัยสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่าการสร้างเจดีย์ในพระพุทธศาสนาเป็นพุทธประสงค์โดยตรง เป็นประเพณีนิยมที่สร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการสักการบูชาเป็นไปตามงานวิจัยของประพันธ์ กุลวินิจฉัย (ประพันธ์ กุลวินิจฉัย, 2555: 55) ได้วิจัยเรื่อง วิเคราะห์เรื่องพระพุทธรูปในฐานะปูชนียวัตถุของชาวพุทธ ผลของการวิจัยพบว่า การสร้างพระพุทธรูปก็คือการสร้างสื่อให้ระลึกถึงสิ่งดั่งาม พระพุทธรูปเป็นองค์แทนพระพุทธรูปเป็นสื่อให้น้อมระลึกถึงคุณความดีพระพุทธรูปคือสัญลักษณ์แห่งความดั่งามและสอดคล้องกับ งานวิจัยญาณภัทร ยอดแก้ว (ญาณภัทร ยอดแก้ว, 2552: 90) ทศนคติที่มีต่อการบูชาพระพุทธรูปในสังคมไทยผลของการวิจัยพบว่า การสร้างพระพุทธรูป มีที่มาที่ไปเกี่ยวกับแนวคิดคำสอนทางพุทธศาสนาอย่างแยกไม่ได้ ซึ่งตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์แม้ไม่ปรากฏชัดว่ามีการสร้างพระพุทธรูปในสมัยพุทธกาลหรือไม่แต่มีการกล่าวอ้างถึงตำนานการสร้างพระพุทธรูป

บรรณานุกรม

- ประพันธ์ กุลวินิจฉัย.(2555). วิเคราะห์เรื่องพระพุทธรูปในฐานะปูชนียวัตถุของชาวพุทธ. **งานวิจัยคณะมนุษยศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**
- วิสูตร จิละคำเกิง. (2548). **การบริหารงานก่อสร้าง.** กรุงเทพมหานคร: วรณกวี.
- พนม ภัยหน่าย. (2548). **การบริหารงานก่อสร้าง.** พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- พิบูลย์ ลี้มพานิชย์.(2549). อิทธิพลของพระพุทธรูปศาสนาที่มีต่อการสร้างเจดีย์ในสมัยสุโขทัย. **วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**
- สมคิด จิระทัศนกุล. (2554). **รู้เรื่องวัด วิหาร โบสถ์ เจดีย์ พุทธสถาปัตยกรรมไทย.** นนทบุรี: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- ญาณภัทร ยอดแก้ว. (2552). ทศนคติที่มีต่อการบูชาพระพุทธรูปในสังคมไทย. **งานวิจัยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.**